

ЄРЕМЕНКО Валентин Никифорович (30. 07 (12. 08). 1911, с. Кремінна, нині місто Луган. обл. — 31. 10. 1992, Київ) — фізико-хімік, матеріалознавець. Батько [Бориса](#) та [Віктора Єременків](#). Доктор хімічних наук (1961), професор (1960), академік АНУ (1969). Заслужений діяч науки УРСР (1974). Державна премія УРСР у галузі науки і техніки (1975, 1985, 1991), премії ім. Є. Патона (1973) та І. Францевича (1988) АН УРСР. Державні нагороди СРСР. Закін. Харків. університет (1936). Відтоді викладав у ВНЗах Харкова. 1940–52 працював в Інституті чорної металургії АН УРСР; 1952–92 — в Інституті проблем матеріалознавства АНУ (обидва — Київ): 1955–90 — завідувач відділу фіз. хімії неорган. матеріалів, водночас 1960–65 — заступник директора з наукової роботи, 1961–74 — зав. сектору фіз.-хім. та фіз. досліджень. За сумісн. від 1944 — у Київ. університеті: 1953–60 — зав., від 1960 — професор кафедри фіз. хімії. Засн. школи в галузі поверхневих явищ, діаграм стану та термодинаміки сплавів при високих т-рах. Досліджував

поверхневі властивості та контактні явища на межах розподілу фаз різної фіз.-хім. природи, вивчав процеси формування матеріалів просоченням і спіканням у присутності рідкої фази, термодинам. характеристики, фазові рівноваги у конденсов. системах, побудову діаграм стану дво- та трикомпонент. систем з участю металів, металідів і металоподіб. сполук. За ред. Є. видано 3-томну працю «Физическая химия неорганических материалов» (К., 1988).

Основні праці

Титан и его сплавы. 1960; Многокомпонентные сплавы титана. 1962; Спекание в присутствии жидкой металлической фазы. 1968 (співавтор); Основы прецизионного вимірювання поверхневої енергії розплавів за методом лежачої краплі. 1972 (співавтор); Тройные системы молибдена с углеродом и переходными металлами IV группы. 1985 (співавтор); Тройные системы титана с переходными металлами IV–VI группы. 1987 (співавтор); Карбиды редкоземельных металлов: Диаграммы состояния систем РЗМ-С. 1993 (усі – Київ).

Рекомендована література

1. Валентин Никифорович Єременко: К 70-летию со дня рожд. // ФХММ. 1981. Т. 17, № 5;
2. Валентин Никифорович Єременко: Биобиблиогр. указ. К., 1981;
3. Єременко Валентин Никифорович. 1911–1992: Некролог // ДУ. 1992, 5 листоп.;
4. Великанова Т. Я. Єременко Валентин Никифорович // ПорМ. 1996. № 7–8;
5. Її ж. Вклад школы В. Н. Єременко в исследование диаграмм состояния и термодинамики металлов и систем // Там само.

[Т. Я. Великанова](#)

Бібліографічний опис:

Єременко Валентин Никифорович / Т. Я. Великанова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-19926>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).